

Zlepšení uplatňování a prosazování práv duševního vlastnictví

Informační podklad ke sdělení o vyváženém systému vymáhání práv duševního vlastnictví, sdělení o stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem, a sdělení o pokynech k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví

Podklad k dokumentům Rady č. 15313/17, 15314/17 a 15315/17
březen 2018
zpracovala: Darina Nezkusilová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 4
- Odůvodnění a předmět: 4
- Obsah a dopad:..... 5
- Stanovisko vlády ČR: 11
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 11
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 12

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Zlepšení uplatňování a prosazování práv duševního vlastnictví	Typ řady: interní
Zpracovala: Nezkusilová, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům č. 15313/17, 15314/17 a 15315/17	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: březen 2018	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Normalizace; patenty SEP; duševní vlastnictví; vymáhání práv duševního vlastnictví	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám
KOM(2017) 707 v konečném znění, kód Rady 15313/17

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem
KOM(2017) 712 v konečném znění, kód Rady 15315/17

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví
KOM(2017) 708 v konečném znění, kód Rady 15314/17

- **Právní základ:**
Dokumenty informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
6. 12. 2017 (KOM(2017) 707, KOM(2017) 712)
12. 12. 2017 (KOM(2017) 708)
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokumenty nelegislativní povahy, které nepodléhají schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jejich přijetím a předložením těmito institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám, datované dnem 23. února 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 28. února 2018 prostřednictvím systému ISAP.

Ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem, datované dnem 25. ledna 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 1. února 2018 prostřednictvím systému ISAP.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví ze dne 23. února 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 28. února 2018.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokumenty informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

1. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám*

Sdělení je součástí balíčku ke zlepšení uplatňování a prosazování práv duševního vlastnictví v členských státech EU, na hranicích EU a také v mezinárodním měřítku a představuje rámec pro opatření a iniciativy Komise k zajištění koordinovaného a účinného přístupu ke zlepšení boje proti porušování práv duševního vlastnictví napříč EU.

2. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem*

Sdělení představuje snahu Komise o nastavení vyváženého, dobře fungujícího a předvídatelného právního rámce pro zajištění rovnováhy mezi ochranou práv nositelů patentů, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem (dále také jen „patenty SEP“), a umožněním interoperability digitálních technologií prostřednictvím zajištění spravedlivého přístupu k technickým normám.

Sdělení navazuje na veřejnou konzultaci o patentech a normách: Moderní rámec pro normalizaci zahrnující práva duševního vlastnictví¹ (proběhla od října 2014 do února 2015) a na Sdělení Komise o prioritách pro normalizaci pro jednotný digitální trh z dubna 2016².

3. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví*

Směrnice 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví (dále také jen „směrnice IPRED“)³ obsahuje minimální harmonizaci pravidel v oblasti opatření, řízení a nápravných opatření pro občanskoprávní vymáhání práv duševního vlastnictví. Vzhledem k tomu, že je směrnice založena na tzv. minimální harmonizaci⁴, není napříč EU vykládána a používána jednotně.

Z tohoto důvodu vydává Komise tyto pokyny, jejichž cílem je objasnit některé aspekty směrnice, které jsou rozdílně vykládány, a tím umožnit jednotnější a účinnější výklad a používání směrnice. Pokyny nejsou právně závazným dokumentem.

---

¹Veřejná konzultace o patentech a normách: Moderní rámec pro normalizaci zahrnující práva duševního vlastnictví, více informací je v AJ dostupných na: http://ec.europa.eu/growth/content/public-consultation-patents-and-standards-modern-framework-standardisation-involving_cs

²Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů, Priority pro normalizaci IKT pro jednotný digitální trh, ze dne 19. dubna 2016, KOM(2016) 0176 v konečném znění, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM%3A2016%3A176%3AFIN>

³Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví, dostupná na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1519897914685&uri=CELEX:32004L0048>

⁴Princip minimální harmonizace znamená, že členské státy mohou přijmout i přísnější právní úpravu, než je stanovena směrnicí, tedy v tomto případě právní úpravu, která je příznivější pro nositele práv duševního vlastnictví.

- **Obsah a dopad:**

1. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám*

Sdělení se zaměřuje na čtyři hlavní oblasti:

Na cestě k účinnějšímu a předvídatelnějšímu režimu výkonu soudních rozhodnutí v EU

Komise členské státy ve sdělení mimo jiné vyzývá k podpoře větší specializace soudců na právo duševního vlastnictví za účelem zajištění větší jednotnosti judikatury a z toho plynoucí právní jistoty. Dále je vyzývá ke zveřejňování soudních rozhodnutí týkajících se porušení práv duševního vlastnictví, alespoň rozhodnutí soudů vyšší instance. Společně s Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) bude Komise pracovat na vývoji databáze judikatury z oblasti práv duševního vlastnictví.

Komise také zveřejnila pokyny k výkladu směrnice IPRED, neboť z jejího nedávného hodnocení vyplynulo, že stále existují rozdíly v implementaci některých jejích ustanovení v členských státech (např. v oblasti náhrady škody a nákladů řízení).

Komise se zaměří i na posouzení možností rozvoje nástrojů alternativního řešení sporů, v němž spatřuje výhody, zejména ve vztahu k jeho rychlosti, snadnějšímu přeshraničnímu přístupu a menší nákladnosti. Ve spolupráci s EUIPO mimo jiné zváží, zda by bylo vhodné při EUIPO zřídit mediační centrum.

Zvýšit úsilí průmyslového odvětví předcházet porušení práv duševního vlastnictví a bojovat proti němu

Komise ve sdělení zdůrazňuje, že na boji proti porušování práv duševního vlastnictví by se měly účastnit veřejné i soukromé subjekty. Komise uvádí, že v posledních letech pracovala s podniky a podporovala je v oblasti prosazování opatření proti porušování práv duševního vlastnictví.

Komise také vyzývá k většímu dialogu a spolupráci zainteresovaných subjektů. V této oblasti vyzdvihla zejména uzavření prvního memoranda o porozumění, jež bylo v roce 2011 uzavřeno mezi držiteli práv a internetovými platformami a aktualizováno v roce 2016. V této souvislosti byl zveřejněn Pracovní dokument útvarů Komise o hodnocení memoranda o porozumění o prodeji padělaného zboží přes internet⁵. Komise má za to, že i přístup založený na dobrovolné spolupráci může omezit on-line aspekty padělání zboží.

Komise se hodlá zabývat i ochranou dodavatelských řetězců před porušováním práv duševního vlastnictví. V této souvislosti má za cíl zvýšit spolupráci např. mezi držiteli práv a organizacemi pro normalizaci nebo poskytovateli bezpečnostních řešení. Podniky by si dle názoru Komise měli své dodavatelské řetězce chránit a Komise je ve sdělení vyzývá k přijímání opatření ke zlepšení

---

⁵ Pracovní dokument útvarů Komise o hodnocení memoranda o porozumění o prodeji padělaného zboží přes internet je dostupný zde: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/da9e0c99-d5b4-11e7-a506-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-62454340>

ochrany. Komise bude zkoumat potenciál nových technologií, např. blockchainu⁶, nebo zahrnutí dodržování práv duševního vlastnictví do akreditačních postupů či postupů pro získání statutu „oprávněného hospodářského subjektu“⁷.

Komise se zaměří také na situaci malých a středních podniků, jež nemají dostatek finančních prostředků k účinnému prosazování svých práv duševního vlastnictví. EUIPO zahajuje studii, na jejímž základě by měla být nabídnuta vhodná řešení tohoto problému.

Boj proti porušování práv duševního vlastnictví prostřednictvím zvýšené správní spolupráce

Komise bude za účelem zlepšení dodržování práv duševního vlastnictví podporovat spolupráci mezi příslušnými orgány. Spolu s EUIPO bude usilovat o to, aby příslušné orgány měly nástroje na boj proti padělání a pirátství včetně dozoru nad trhem. Spolu s EUIPO a Europolem Komise také zmapuje možnosti zlepšení výměny údajů mezi těmito orgány.

Komise v této době provádí posouzení akčního plánu EU v celní oblasti pro boj proti porušování práv duševního vlastnictví v letech 2013 – 2017⁸. Prioritou Komise dále bude jednotné uplatňování právních předpisů na ochranu duševního vlastnictví v EU, spolupráce celních a jiných donucovacích orgánů a výměna informací mezi nimi a rozvoj nástrojů řízení rizik pro vymáhání práv duševního vlastnictví. Na základě výsledků posouzení akčního plánu v celní oblasti hodlá Komise nabídnout vnitrostátním celním orgánům cílenější pomoc a s Radou EU bude nyní spolupracovat na novém akčním plánu v celní oblasti pro rok 2018.

Boj proti porušování práv duševního vlastnictví ve světovém měřítku

Porušování práv duševního vlastnictví je celosvětový problém a vyžaduje tedy opatření i na celosvětové úrovni. Komise vedle opatření ke zlepšování prosazování práv duševního vlastnictví v EU bude usilovat také o normalizaci vymáhání práv duševního vlastnictví na celosvětové úrovni a zvýšení informovanosti o škodách, jež porušování práv duševního vlastnictví způsobuje. V prvním čtvrtletí roku 2018 zveřejní Komise novou zprávu o ochraně a vymáhání práv duševního vlastnictví ve třetích zemích. Ve spolupráci s EUIPO zahájí Komise tři programy technické spolupráce v oblasti práv duševního vlastnictví – s Čínou, Jihovýchodní Asií a Latinskou Amerikou. Komise pak ve spolupráci s EUIPO vyhotoví seznam on-line i fyzických trhů mimo EU, které jsou problematické z hlediska porušování práv duševního vlastnictví.

---

⁶ Blockchain je sdílená digitální kniha, která poskytuje cenné informace o původu a historii výrobků, protože se do ní zaznamenávají aktiva, transakce a účastníci, takže lze s její pomocí snadněji vysledovat padělané zboží.

⁷ Koncept oprávněného hospodářského subjektu je založen na partnerství mezi celními orgány a podniky, které zavedla Světová celní organizace (WCO). Status oprávněného hospodářského subjektu udělují celní orgány a hospodářským subjektům z něj plynou určité výhody v celním řízení.

⁸ Více informací k Akčnímu plánu EU v celní oblasti pro boj proti porušování práv duševního vlastnictví v letech 2013 – 2017 je v anglickém jazyce dostupných zde: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/counterfeit-piracy-other-ipr-violations/eu-customs-action-plan_en

2. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem*

Zlepšení kvality a dostupnosti informací zaznamenaných v databázích organizací SDO

Nositelé patentových práv v současné době provádějí prohlášení o nezbytnosti jejich patentů k dodržení technických norem v rané fázi normalizačního procesu. Databázi učiněných prohlášení vedou normalizační organizace. Komise v této souvislosti má za to, že by měla být zlepšena kvalita a dostupnost databází prohlášení vedených normalizačními organizacemi a tyto databáze by měly být propojeny s databázemi patentových úřadů.

Prohlášení jsou většinou uplatňována v případech, kdy je teprve podána patentová přihláška, ale ještě na jejím základě nebyl udělen patent. Obsah patentových nároků se přitom může v průběhu řízení o udělení patentu podstatně změnit. Vyvíjí se i podoba normy v procesu jejího přijímání od návrhu až do jejího konečného přijetí. Patent, který se v rané fázi normalizačního procesu nebo v době podání přihlášky pro jeho udělení mohl zdát jako nezbytný k dodržení technické normy, tak nemusí být stejně nezbytný i v okamžiku, kdy dojde k udělení patentu nebo k přijetí normy. Prohlášení učiněná v rané fázi normalizačního procesu však v současné době již nejsou později přezkoumávána. Nositelé práv by tedy podle názoru Komise měli přezkoumat aktuálnost svých prohlášení o nezbytnosti patentu jednak při udělení tohoto patentu, jednak na konci normalizačního procesu. Zároveň je také nutné posílit kontrolu, pokud se jedná o prohlášení o nezbytnosti, včetně kontroly nezávislým subjektem s technickými a tržními znalostmi ve správný čas. Normalizační organizace by také měly uživatele i nositele patentů podporovat v tom, aby jim oznamovali výsledky jejich soudních sporů týkajících se prohlášených patentů SEP (např. pokud se jedná o nezbytnost a platnost patentu) a za účelem lepší informovanosti při udělování licencí a omezování dalších soudních sporů v budoucnosti.

Obecné zásady licenčních podmínek FRAND pro patenty SEP

Normalizační organizace zásadně požadují, aby držitelé patentu SEP udělovaly k patentům na své technologie, jež se staly součástí technické normy, licenci za rovných, přiměřených a nediskriminačních podmínek (FRAND). Účelem je zajištění dostupnosti normy pro každého potenciálního uživatele.

V současné době neexistuje jednoznačná definice FRAND podmínek. Udělování licencí za podmínek FRAND také není regulováno žádnou zvláštní právní úpravou. Uplatní se zde obecná právní úprava včetně práva na ochranu hospodářské soutěže. Komise má za to, že nejlépe mohou k dohodě o tom, co jsou to spravedlivé licenční podmínky a spravedlivá odměna, dospět samy smluvní strany na základě jednání v dobré víře. Tato jednání však komplikuje právě nejednoznačný výklad obsahu podmínek FRAND. Komise proto vnímá potřebu stanovit klíčové ukazatele pro koncept FRAND s cílem zajištění stabilnějšího licenčního prostředí a omezení soudních sporů. Tyto ukazatele by měly být založeny na výsledcích výše uvedené veřejné konzultace o patentech a normách, analýze osvědčených postupů, studiích a vnitrostátní judikatuře.

Zásady týkající se podmínek FRAND vyjádřené ve sdělení vycházejí z následujících principů:

- a) Neexistuje jediná správná a univerzální definice podmínek FRAND - spravedlivé a přiměřené podmínky se mohou lišit v závislosti na časovém období a daném průmyslovém odvětví;

- b) Výše odměny za udělení licence by neměla záviset na úspěchu na trhu u výrobku, který s patentovanou technologií přímo nesouvisí;
- c) Při stanovování hodnoty FRAND by měly smluvní strany přihlídnout k přiměřené souhrnné sazbě odměny za normu – tedy např. pokud je k dodržení technické normy třeba velké množství patentů SEP, nemělo by se při stanovování odměny za udělení licence přistupovat odděleně ke každému jednotlivému patentu;
- d) Nositel práv k patentu nesmí diskriminovat mezi potenciálními uživateli technické normy, kteří se nacházejí v podobné situaci a mají zájem o získání licence k patentu SEP;
- e) Slučitelné s podmínkami FRAND mohou být i licence udělené celosvětově, neboť mohou zajistit účinnější přístup u celosvětově obchodovaných výrobků založených na normách.

Komise ve sdělení vyjádřila svůj záměr vytvořit skupinu odborníků za účelem sledování, sdílení a vývoje dobré praxe v postupech udělování licencí za podmínek FRAND. Komise zároveň vyzvala normalizační organizace a nositele patentů SEP, aby přijali vhodná řešení pro licencování patentů SEP v oblasti internetu věcí, kde je velký počet potenciálních uživatelů přijatých norem. Může se jednat např. o licencování prostřednictvím patentových poolů⁹ nebo jiných licenčních platform. Současně by měla být zajištěna transparentnost a předvídatelnost tohoto licencování.

Předvídatelné prostředí vymáhání pro patenty SEP

Ze sdělení vyplývá, že patenty SEP jsou předmětem soudních sporů častěji než jiné patenty, přičemž může docházet i ke zneužívání soudních sporů ze strany nositelů patentových práv. Z tohoto důvodu je dle názoru Komise obzvláště důležité nastavení vhodného a spravedlivého rámce pro řešení soudních sporů. Dosavadní diskuze se týkala zejména zdržovací žaloby¹⁰, která by podle Komise měla být nositelům práv k dispozici, pokud dochází k porušování jejich práv z patentu uživateli, kteří nemají zájem o získání licence za podmínek FRAND. Komise však zároveň zdůrazňuje nutnost ochrany práv těch uživatelů, kteří jednájí v dobré víře o uzavření licenční smlouvy za podmínek FRAND a nositelé práv jim hrozí zdržovací žalobou např. za účelem prosazení pro ně výhodnějších podmínek licenční smlouvy nebo zamezení či zdržení uvedení jejich výrobků na trh. Při vydávání soudních zákazů v oblasti porušování práv k patentu SEP Komise zdůrazňuje nutnost uplatnění principu proporcionality v každém jednotlivém případě.

Komise uvádí, že v současné době je v oblasti patentových sporů nedostatečně využívána mediace, jejímž velkým přínosem je zejména rychlé a méně nákladné vyřešení sporu. Komise tedy ve spolupráci s Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) bude mapovat možnosti využití služeb mediace a rozhodčího řízení v oblasti práv duševního vlastnictví, zejména pro malé a střední podniky.

Komise bude také monitorovat vliv subjektů pro prosazování patentů na trh s licencemi k patentům SEP. Stejně tak vyvine činnost ke zvyšování informovanosti zúčastněných stran o procesu licencování podle podmínek FRAND a jeho důsledcích zejména pro malé a střední podniky.

⁹ Patentové pooly lze chápat jako dohody mezi dvěma a více nositeli práv k patentům o vzájemném udělení si licence k jednomu nebo více jejich patentům nebo o udělení licence k jejich patentům třetí straně/stranám.

¹⁰ Zdržovací žalobou lze dosáhnout zákazu určitého jednání, např. porušování práv k patentu.

Komise bude rovněž podporovat použití řešení na bázi softwaru s otevřeným zdrojovým kódem a vzájemnou součinnost mezi projekty komunity s otevřeným zdrojovým kódem a postupy normalizačních organizací.

3. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví*

Komise v pokynech vychází z judikatury SDEU k předběžným otázkám vydané v době od přijetí směrnice, ze závěrů hodnocení směrnice včetně veřejných konzultací a z osvědčených vnitrostátních postupů. Názory Komise obsažené v pokynech jsou nezávazné a slouží uživatelům pokynů pro inspiraci. Komise tyto pokyny a osvědčené postupy zveřejní on-line, mimo jiné prostřednictvím internetového portálu Vaše Evropa.

Oblast působnosti směrnice (články 1 a 2)

Do oblasti působnosti směrnice IPRED spadají zejména autorská práva a práva příbuzná právu autorskému, zvláštní právo pořizovatele databází, práva tvůrce topografií polovodičových výrobků, práva k ochranným známkám, práva k průmyslovým vzorům, patentová práva včetně práv odvozených z dodatkových ochranných osvědčení, zeměpisná označení, práva k užitečným vzorům, odrůdová práva a obchodní jména, jsou-li chráněna jako výhradní vlastnická práva v dotčeném vnitrostátním právu. Směrnice o obchodním tajemství je vůči směrnici IPRED lex specialis, ale na nekalou soutěž se směrnice IPRED zásadně nevztahuje, pokud její působnost nebyla v tomto směru rozšířena příslušným členským státem. Směrnice se nevztahuje na řízení o prohlášení neplatnosti, kdy osoba, která není nositelkou práva duševního vlastnictví, napadá práva přiznaná jejich nositeli.

Obecná povinnost (článek 3);

Komise v pokynech uvádí, že ve všech případech výkladu a používání směrnice IPRED je třeba zajistit spravedlivou rovnováhu v ochraně základních práv vyplývajících z právního řádu EU, a to s ohledem na zásadu přiměřenosti.

Oprávnění žádat o opatření, řízení a nápravná opatření (článek 4)

Kolektivní správci a profesní subjekty ochrany práv jsou oprávněni žádat o použití občanskoprávních prostředků ochrany práv duševního vlastnictví v závislosti na vnitrostátním právu daného členského státu. Právní úprava členských států se v tomto směru velmi liší. Oprávnění těchto subjektů žádat o opatření, řízení a nápravná opatření považuje Komise za osvědčený postup.

Možnost držitelů licence žádat o soudní zákazy i bez předchozího zápisu těchto držitelů licence do rejstříku je judikaturou SDEU výslovně připuštěna u nařízení EU o průmyslových vzorech a ochranných známkách. U ostatních držitelů práv duševního vlastnictví to závisí na vnitrostátní právní úpravě.

Domněnka autorství nebo vlastnictví autorských práv (článek 5)

Vyvratitelná domněnka autorství nebo vlastnictví autorských práv by měla být vykládána tak, aby usnadňovala vymáhání práv duševního vlastnictví.

Pravidla pro získání a zajištění důkazních prostředků (články 6 a 7)

V některých členských státech je pro nositele práv příliš zatěžující získávání důkazních prostředků, které jsou pod kontrolou protistrany, neboť je zde stanovena povinnost tyto prostředky za účelem získání identifikovat nepřiměřeně přesně (např. uvést umístění, referenční čísla nebo obsah

příslušných dokumentů). Z pokynů Komise tedy vyplývá, že žádost o poskytnutí důkazních prostředků pod kontrolou protistrany by sice měla být dostatečně odůvodněná, přesná a přiměřená, avšak obecně není vyloučena ani možnost požádat o poskytnutí konkrétní kategorie důkazů nebo o vyhledání důkazních prostředků v rámci organizace protistrany.

Právo na informace (článek 8)

Při poskytování informací podle článku 8 směrnice IPRED musí být zaručena rovnováha mezi jednotlivými základními lidskými právy. Podle výkladu Komise je možné požadovat informace o původu a distribučních sítích zboží a služeb porušujících práva duševního vlastnictví. Poskytované informace mohou zahrnovat i osobní údaje, avšak jejich poskytování musí být v souladu s právními předpisy na ochranu osobních údajů.

Soudní zákazy (články 9 a 11):

Komise v pokynech uvádí, že možnost vydat soudní zákaz lze využít i vůči zprostředkovateli, a to bez ohledu na to, zda lze zprostředkovateli přičíst odpovědnost za údajné porušování práva. Vydání soudního zákazu zprostředkovateli tak nelze podmiňovat prokázáním, že zprostředkovatel přímo nebo nepřímo odpovídá za údajné porušování práva.

Soudní zákazy nemají jít nad rámec toho, co je nezbytné vzhledem k okolnostem daného případu. Nemusí vést k úplnému ukončení porušování práva duševního vlastnictví, stačí, když jej ztěžují nebo od něj skutečně odrazují. Přitom musí být dodržována základní lidská práva všech zúčastněných osob včetně např. uživatelů internetu. Zprostředkovatelům lze uložit zvláštní povinnost dohledu, ale je nutné respektovat zákaz obecné povinnosti dohledu vycházející z čl. 15 směrnice o elektronickém obchodu.

Nápravná opatření (článek 10)

U zboží, jímž jsou porušována práva duševního vlastnictví, a ve vhodných případech také u materiálů a nástrojů použitých k jeho výrobě a zpracování může být nařízeno jeho stažení z obchodních kanálů, konečné odstranění z obchodních kanálů nebo i zničení. Musí existovat přiměřenost mezi závažností porušení práva a nápravnými opatřeními, a to ve vztahu k zájmům třetích osob. Nápravná opatření by měla být v co největší míře vykládána ve smyslu článku 46 Dohody TRIPS.

Výpočet náhrady škody (článek 13)

Nositelé práv se často nároků na náhradu škody vůbec nedomáhají, neboť výši přiznaného nároku na náhradu škody nelze předvídat a zároveň je zde i nízká pravděpodobnost, že bude nárok na náhradu škody vůbec přiznán. Toto je obzvláště relevantní pro malé a střední podniky.

Směrnice soudním orgánům umožňuje přiznat nositeli práv náhradu skutečně vzniklé škody nebo náhradu paušální částkou. Členské státy by měly do svých vnitrostátních právních řádů implementovat obě možnosti s tím, že o konkrétním způsobu náhrady škody rozhodne příslušný soud podle okolností daného případu. Stanovení náhrady škody paušální částkou nebrání odškodnění morální újmy způsobené porušením práv. Vnitrostátní právní úprava může umožnit, aby se nositel práv domáhal zaplacení paušální částky ve výši dvojnásobku hypotetického (licenčního) poplatku.

Náklady řízení (článek 14)

Nositelé práv své nároky často neuplatňují před soudem z důvodů obav z vysokých nákladů řízení a nezískání jejich přiměřené náhrady v případě úspěchu ve věci. Rozsah náhrady nákladů se v jednotlivých členských státech velmi liší. Komise v pokynech uvádí, že vnitrostátní právní úprava může stanovit paušální sazby hrazení nákladů řízení, ale tyto musí alespoň zaručit, že podstatnou

a přiměřenou část rozumných nákladů řízení uhradí neúspěšná strana. Náklady řízení mají zahrnovat odměny advokátů a další náklady přímo a úzce související se soudním řízením. Může se jednat i o služby technického poradce, pokud jsou nezbytné k řádnému podání žaloby.

- **Stanovisko vlády ČR:**

1. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám*

Vláda ČR sdělení vítá a doufá, že přispěje ke zlepšení ochrany práv duševního vlastnictví a systému jejich vymáhání. Vítá také vydání nezávazných pokynů ke směrnici 2004/48/ES a stejně tak záměr zveřejnění pokynů a osvědčených postupů na unijním portálu. Vláda ČR uznává potřebu určité míry specializace soudců na oblast duševního vlastnictví. Vítá tedy i iniciativy Komise v oblasti vzdělávání soudců. Vláda ČR souhlasí i s podporou alternativního řešení sporů, např. u doménových sporů, které již v ČR existuje. Stejně tak podporuje i informování veřejnosti o důležitosti ochrany duševního vlastnictví. Podporuje i opatření ke zlepšení vymáhání práv duševního vlastnictví ve třetích zemích, avšak doporučuje přistupovat obezřetně ke zveřejnění seznamu jurisdikcí, v nichž dochází k porušování práv duševního vlastnictví nejvíce.

2. *Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru „Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem“*

Vláda ČR vítá snahu Komise vedoucí ke zlepšení právního rámce pro začleňování patentovaných technologií do technických norem a udělování licence k těmto technologiím. Vláda ČR považuje za důležité dodržování Pokynu CEN a CENELEC č. 8: "Standardizace a práva duševního vlastnictví", který normalizačním orgánům poskytuje pokyny pro řešení problémů s patenty. Informace o patentech SEP, které se mají stát součástí normalizované technologie, by měly být zúčastněnými stranami v dobré víře poskytovány. Normalizační organizace by však neměly mít stanovenou povinnost tyto informace získávat, a to s ohledem na s tím spojenou vysokou administrativní zátěž, a tedy i na vysoké nároky na finanční a lidské zdroje. Komise by měla vytvořit pracovní skupinu, která by se touto problematikou zabývala ve spolupráci především s evropskými normalizačními organizacemi CEN a CENELEC.

3. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví*

Vláda ČR vítá vydání právně nezávazných Pokynů ke směrnici 2004/48/ES. Stejně tak vítá záměr zveřejnit Pokyny a osvědčené postupy na společném unijním portálu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám, bylo v Evropském parlamentu přiděleno výboru pro právní záležitosti (JURI) jako gesčnímu výboru. Prozatím nedošlo ke jmenování zpravodaje. Své stanovisko ke sdělení předloží dále výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO), výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a výbor pro kulturu a vzdělávání (CULT).

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem, bylo v Evropském parlamentu přiděleno výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) jako gesčnímu výboru. Prozatím nedošlo ke jmenování zpravodaje. Stanovisko ke sdělení bude projednávat i výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) a výbor pro mezinárodní obchod (INTA).

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví bylo v Evropském parlamentu přiděleno výboru pro právní záležitosti (JURI) jako gesčnímu výboru. Prozatím nedošlo ke jmenování zpravodaje. Sdělení bude dále projednávat výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO), výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a výbor pro kulturu a vzdělávání (CULT).

V Radě EU se sděleními zabývá Pracovní skupina pro práva k duševnímu vlastnictví (G03), na jejímž zasedání dne 5. února 2018 byl bulharským předsednictvím představen návrh závěrů Rady EU k balíčku k vymáhání práv duševního vlastnictví.

Další harmonogram projednávání dokumentů v orgánech EU prozatím není znám.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokumenty dne 14. 3. 2018 a usnesením č. 44 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení “Vyvážený systém vymáhání práv duševního vlastnictví, který odpovídá dnešním společenským výzvám”;
2. s ohledem na komplikace spojené s vymáháním práv duševního vlastnictví **v y z ý v á** k podpoře tvorby založené na svobodných licencích;
3. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení “Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem”;
4. vzhledem k významu pro rozvoj tzv. “Internetu věcí” a dalších moderních průmyslových odvětví **p o d p o r u j e** zjednodušení licencování stávajících SEP;
5. **v y z ý v á** k využívání open-source software a hardware při tvorbě technických norem, aby se předešlo závislosti na SEP;
6. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení “Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví”;
7. **v a r u j e** před zaváděním rozsáhlých, nespécifických a nákladných systémů filtrování on-line obsahu;
8. **p ř i p o m í n á** práva daná *Listinou základních práv Evropské unie*, především pak právo na soukromí, právo na ochranu osobních údajů, právo na účinnou právní ochranu, právo na spravedlivý proces, svobodu projevu a svobodu podnikání;

9. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedovi Evropské komise.